

IZHAJA VSAKI DAN
 Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 Posamezne številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
 v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Koprju, S. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
OGLASOV se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
 za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
 Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
 naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnine na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta 2-60
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
 pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 541-652.
 Telefon šte. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Zdravje cesarjevo.

DUNAJ, 15. — „Mittags-Zeitung“ po-
 roča: Cesar je dobro prebil noč; katar ima
 še vedno, mrzlica se je pa zmanjšala; splošno
 stanje povoljno.

Ob 11. uri je bilo objavljeno: Noč je
 bila dobra, v spanju je pa cesarja mučil ka-
 telj, vendar ni imel mrzlice. Danes zjutraj je
 dr. Kerzl konstatiral, da je bolnik brez mr-
 zlice. Cesar je zajutkoval juho in mleko.
 Ob 8. uri 45 minut je vsprejel dvornega svet-
 nika ogrskega ministerstva Darnvury-ja, ki
 mu je poročal o raznih stvareh, na to je
 vsprejel generalna adjutanta in kabinetnega
 ravnatelja. Okoli desete ure se je zopet po-
 javila mrzlica, ki je naraščala. Ob 9. in pol
 uri je prišel v grad Schönbrunn nadvojvoda
 Fran Ferdinand, ter ostal tamkaj pol ure.
 Dal se je od dr. Kerzla obvestiti o cesarjevi
 bolezn.

V grad je prišel tudi baron Aehrenthal
 ter imel daljši razgovor z grofom Paar-om.
 Na dvor prihaja na dan na stotine brzojav;
 italijanski in španski kralj sta prosila, da se
 ju dvakrat na dan obvesti o stanju cesarjevem.

DUNAJ, 15. — Cesar ni večeraj popo-
 ludne in po noči imel mrzlice. Danes zjutraj
 se je temperatura zvišala, vendar je tekem
 dneva zopet izginila. Generalni štabni zdra-
 vnik dr. Kerzl in profesor Neusser sta pri
 večerni viziti konstatirala, da je temperatura
 popolnoma normalna (36,6° stopinj). Tudi
 moči cesarjeve so povoljne. Ob 3. uri popo-
 ludne je cesar z apetitom obedoval. Iz vsega
 tega sklepajo, da se zdravje boljša.

Kakor je zvedela „Koresp. Wilhelm“ od
 neke osebe iz obližja cesarjevega, ni smatrati
 povišanja telesne temperature, se je opa-
 žalo večeraj in danes v predpoludanskih urah,
 za vzemirljivo znamenje. Dokler popolnoma
 ne poneha influenza se bodo bržkone še
 vedno ponavljali enaki lahki znaki mrzlice,
 ne da bi bili to vzemirljivi simptomi. Kakor
 razveseljivo znamenje v bolezni se smatrajo
 krepka telesna moč in normalno delovanje
 srca. Značilno za cesarjevo delavnost je, da
 je bil kabinetni ravnatelj Schiessl večeraj dve
 uri pri cesarju ter mu med drugim poročal
 tudi o nagodbah predlogah.

Inauguracija rektorja.

DUNAJ, 15. — Danes je bil inauguriran
 novi vseučilišni rektor dr. Ebner. Svečanosti
 so se vdeležili naučni minister in drugi do-
 stojanstveniki.

Nagodba pred obema parlamentoma.

DUNAJ, 15. — Listi poročajo, da je
 cesar že podpisal zakonski načrt o avstro-
 ogrski pogodbi, tako da bo isti predložen
 avstrijski in ogrski zbornici.

Pasivna rezistenca.

DUNAJ 15. Med uslužbenici in upravo
 državne železniške družbe ni doslej še došlo
 do sporazuma. Danes je prišel ravnatelj dvorni
 svetnik vitez Grimburg na razgovor v že-
 lezniško ministerstvo. Jutri ima sejo akcijski
 odbor uslužbenecv državne železniške družbe
 in ob 12. uri opoldne se bodo najbrž pogaj-
 anja nadaljevala v železniškem ministerstvu.
 Danes je bil ustanovljen promet brzojav št. 3
 na progi med Dunajem in Podmoklym (Bo-
 denbach).

DUNAJ 15. Pasivna rezistenca je kon-
 čana tudi pri družbi državne železnice.

Srbska skupščina.

BELIGRAD, 15. — Po izvolitvi pred-
 sedništva je bila seja zaključena. Prihodnja
 seja, na kateri bo s kraljevim ukazom otvor-
 jeno redno zasedanje za 1907, bo sklicana
 pismenim putem.

Kongres francoskih radikalcev.

NANCY, 15. — Kongres francoske ra-
 dikalne stranke vsprejel je mej drugim resolu-
 cijo, v kateri se zahteva od vlade, da prouči
 problem, kako bi se zmanjšala vojaška bremena
 v smislu želja, izraženih na zadnji mi-
 rovni konferenci.

Požar.

HANS DORF, 15. Danes je v Mährisch-
 Allstadtu pogorelo 53 hiš. Sto rodbin je brez
 strehe.

VELIKI BEČKEREK, 15. — V vasi
 Jankahid je nastal predpoludne požar, ki je
 vsled močnega vetra upepelil velik del vasi,
 mej drugim občinsko hišo in šolo. Ob 4. uri
 popoldne je pogorelo že 40 hiš s postran-
 skimi poslopji. Požar divja še dalje. Škoda
 je velika.

Konec štrajka v Milanu.

MILAN, 15. — Štrajk je končan, ako-
 ravno niso še dovršena pogajanja med razni-
 mi kategorijami delavcev.

Konec v štrajka v Turinu.

TURIN, 15. — Mesto ima zopet svoje
 navadno lice. Prodajalnice so odprte. Tramvaj
 vozi, istotako se vrši tudi železniški promet
 redno. V industrijskih podjetjih pa počiva
 delo, ker so podjetniki sklenili odpustiti de-
 lavce.

Kardinal Steinhuber.

RIM, 15. — Danes ob 5. uri popoldne
 je umrl kardinal Steinhuber.

Kardinal je bil rojen v Utlavu (škofje
 Pasavske) na Bavarskem dne 11. novembra
 1825, kardinal je postal 18. maja 1885.
 Steinhuber je pripadal jezuitskemu redu.

Boj med turškimi in bolgarskimi vojaki.

SOFIJA, 15. — Glasom brzojavnega
 poročila bolgarske obmejne straže pri vojni,
 okraj Stanimaka, je prišlo do spopada med
 turško stotnijo, ki je vdrla na bolgarska tla,
 in bolgarsko obmejno stražo. Po večurnem
 boju so bili Turki odbiti.

Pogajanja med Avstro-ogri in Srbijo.

BELIGRAD, 15. — Vest, da se dne
 24. t. m. zopet prično z Avstro-Ogrsko po-
 gajanja radi sklepa trgovinske pogodbe, je
 bila v tukajšnjih vladnih krogih vsprejeta iz
 velikim zadovoljstvom. Splošno se nadejajo,
 da bodo pogajanja ta krat vspele.

Kazenska pravda Han.

LIPSKO, 15. — Vrhovno sodišče je za-
 vrglo revizijo v kazenski pravdi Han.

Mednarodni kongres brodolastnikov.

LONDON, 15. — Danes zjutraj je bil
 odprt kongres brodolastnikov.

Nesreča na železnici.

LONDON, 15. — Glasom najnovejši vesti
 je bilo pri Schrowburgu 17 oseb ubitih, 70 pa
 ranjenih. Med poslednjimi so trije železniški
 in poštini uradniki.

Nesreča na železnici.

LONDON, 15. — Iz Bristol došli Nord-
 Western ekspresni vlak je po noči skočil s
 tira pri nekem ovinku, ko je došel na po-
 staji Schrowburg. 16 oseb je mrtvih, mnogo
 pa ranjenih.

Hiša se zrušila.

STUTTGART, 15. — Danes popoldne
 se je na trgu birše legacijske vojašnice zru-
 šil notranji del štirinadstropne nove hiše. Tri
 osebe so bile ubite, pet pa težko ranjenih.
 Štiri delavce pogrešajo.

Maroko.

PARIZ 15. Neka brzojavka iz Rabata
 potrjuje, da se nahaja sultan Abdul Aziz v
 denarnih stiskah in da se bavi s tem, kako
 bi si preskrbel denarja. O tej svoji stiski je
 obvestil tudi poslanika Regnaulta, ali vzlic
 vsem protivnim glasom ni res, da bi bil po-

nudil Franciji, da zasede vse marokanske luke
 in da jej pusti povse svobodno roko v Ma-
 roku, samo da mu prikrbi posojilo.

PARIZ 15. „Petit Journal“ javlja, da so
 v vojnem ministerstvu pripravljene na to, da
 pride toliko pred Casablanko, v katere bližini
 se nahaja mehala Mulaj Hafida, kolikor pred
 Ugido, kjer se namerava zbrati rod Beni
 Suasen, do manjih spopadov. Izdane so že
 potrebne odredbe, toda položaj ni nevaren,
 ker se vršijo pogajanja v Rabatu precej po-
 voljno.

PARIZ, 15. — Kakor poroča „Temps“
 iz Rabata, je imel danes francoski poslanik
 s sultanom Abdul-Azizom nadenouren raz-
 govor.

CASABLANKA 15. Podvrglo se je 150
 z modernimi puškami oboroženih konjikov
 iz Tadelat pod vodstvom marabuta Moha-
 meda Sidi.

PARIZ 15. Današnji ministerski svet se
 je bavil s položajem v Maroku. General
 Drude je brzojavil, da napreduje pomirjenje
 s podporo marabuta Budšehada, ki razpolaga
 z nad 2600 puškami. Ker niso več potrebne
 vojne ladije v marokanskem vodstvu, je bil
 odpozvan križar „Admiral Aube“.

PARIZ 15. „Eclair“ poroča, da je uka-
 zal general Drude utrditi hribe okoli Casa-
 blanke, ker je zvedel, da se Hafidova mehala
 bliža Taderu.

LONDON 15. „Morning Post“ javlja, da
 so odposlanci Mulaj Hafida sinoči odpotovali
 iz Londona v Berlin.

Neuspah akcije za pomirjenje v Istri.

Včeraj smo v kratkem entrefiletu kon-
 statovali dve važni dejstvi: da so pogajanja
 ostala brezuspešna in da so šli hrvaško-slo-
 venski poslanci do skrajne meje popustji-
 vosti — tako, da je bila celo vlada pre-
 senečena.

Danes moremo iz predvčerajšnje (zadnje)
 seje komisije za proučevanje volilne reforme
 in za pogajanja v svrhu narodnega pomirje-
 nja podati nekoliko detajlov, iz katerih raz-
 vidijo čitatelji, da naši niso res mogli iti
 dalje v popuščanju, ako niso hoteli nepo-
 pravljivo oskodovali in kompromitirati na-
 rodno stvar in — sebe, ako niso hoteli kr-
 siti dostojanstva narodnega in svojega.

Kakor znano je načrt volilne reforme,
 kakor so ga iztuhali signori tako prirojen,
 da bi bilo Italijanov od 39 poslancev zago-
 tovljenih 24, Hrvatov in Slovincem pa 13.
 Ako ne bi živeli v Avstriji in ako ne bi po-
 znali tistega absurduma, ki se zove avstrijska
 politika v naših pokrajinah, bi jednostavno
 ne verjeli, da more enotretjinska manjšina
 v deželi priti do tacihi insinuvacij. Ali smo
 pač v Avstriji in moramo računati z razme-
 rami, od katerih je v teh razmerah tudi naj-
 bolj neverjetna stvar verjetna. Dejstvo je torej,
 da je italijanska večina v deželni zboru z
 volilno reformo, po kateri bi bilo Italijanov,
 ki tvorijo tretjino prebivalstva, zagotovljena
 skoro dvetretjinska večina v deželi!!

To je naravnost neverjetna drznost in
 hrvaški in slovenski poslanci so dali naravnost
 sijajen dokaz redkega samozatajevanja in mi-
 roljubnosti s tem, da so se sploh spustili v po-
 gajanja na taki podlagi. A ne le, da so se
 spustili v pogajanja, ampak v svoji želji, da
 bi prišlo do pomirjenja duhov in da bi od
 tolikih bojov izmučeno prebivalstvo dobilo du-
 ška in časa za mirneje delo v svojo du-
 ševno in kulturno povzdigo, so celo popu-
 škali do meje, preko katere niso smeli, ako
 niso hoteli — kakor že rečeno — pogaziti
 narodnega in svojega dostojanstva!

poljska vojska razorožena, in sicer brez pre-
 livanja krvi, edino z milosrčnostjo generala
 Suvorova. „Urā, konec!“ je zavpil Suvorov
 od radosti, ko so mu sporočili, da je ujet
 Vavrčki z generali. Rumjancevu pa je na-
 pisal: „Vse je končano, presvetli grof, Polj-
 ska je razorožena.“

Nobeden ni pričakoval tako hitrega konca
 poljske vojne, in glas o vzletu Varšave je
 zadel vseh kakor iz neba. Veliko veselje je
 bilo v Petrogradu. Opravila se je zahvalna
 služba božja s priklonom; v dvorcu je bil
 velik sestanek, vladarici so prinesli varšavski
 hleb in sol, ona je pokusila ter podala skle-
 dico lastnoročno hčeri Suvorovi. Na obedu, h
 kateremu so bili povabljeni mnogoštevilni
 gosti, je carica Katarina razglasila, da je
 imenovala Suvorova za vojnega maršala; pili
 so v njegovo zdravje stoječ ob 201 strelu iz
 topov. Katarina je milostljivo zapovedala
 enemu častnikov iz spremstva Suvorova, da
 pazi na zdravje maršala; poslala je Suvorovu
 dva prav milostljiva odpisa in maršalsko
 žezlo, vredno 15.000 rubljev; razen tega mu
 je poklonila v novoosvojenih zemljah 7000
 duš podložnih. Cesar avstrijski in kralj

Nu, mi smo včeraj napovedovali še neka
 drugega. Predvidjali smo, da bo nasprotno
 novinstvo — v zasmeš poštenju in resnici —
 skušalo krivdo na nevspehu poskusa za po-
 mirjenje valiti na deželnozborsko manjšino.

Zato navajamo tu nekoliko suhih, nagih
 dejstev, po katerih si morejo čitatelji napra-
 viti pravo sodbo.

Hrvatsko-slovenski klub je stavil preko
 svojih zastopnikov v komisiji zahtevalo, da se
 volilna reforma vredi tako, da v bodoče
 ne bo več možna majorizacija
 manjšine od strani večine. Naši
 poslanci so vedeli, da bi od razvajene
 italijanske večine, ki ima danes moč v rokah,
 zastoj zahtevali popolno pripoznanje dejstva,
 da mi tvorimo dve tretjini istrskega prebi-
 valstva in da imamo temu primerno tudi pravi-
 co do večine deželnozborskih
 mandatov. Uverjeni o tem, a v nameri,
 da na vsaki način omogočijo razširjenje vo-
 lilne pravice, so bili naši poslanci pripravljeni
 privoliti v tako numerično razmerje, ki bi
 Italijanom osiguralo večino, ali
 bi se za nas ustvarile garancije, da ta ve-
 čina ne bo mogla ničesar sklepati ne brez
 nas ne proti nam.

Ko je bilo od naše strani kakor temelj
 za tako rešenje predloženo razmerje 21:19,
 je namestnik princ Hohenlohe deloval v smeri,
 da se dače Italijanom numerična pretežnost
 še enega glasu. Ko je pak bilo na ita-
 lijanski strani izraženo mnenje, da bi zahte-
 vane garancije mogle sedanja manjšina dobiti,
 ako privoli razmerje 25 italijanskih mandatov
 proti 19 hrvaškimi in slovenskim, so naši —
 v smislu sklepov shoda zaupnikov od 30 m. m.
 — šli v popuščanju tako daleč, da so bili
 pripravljeni privoliti tudi v to, ako se izvede
 pravična razdelitev in dače garancija za sklepe
 deželnega odbora in ako se v deželni zboru
 za vsaki pravovojni sklep zahteva naše so-
 delovanje.

Eden Italijanov je bil pripravljen privoliti
 v tako rešenje. Ali stareja struja, vzgo-
 jena v zavesti hegemonije in vladine pod-
 pore v vsakem slučaju, ni hotela —
 še le nekaj mesecev po 14. maju — priznati
 sile dejstev in razmerje števil. Naši so šli,
 kakor se vidi iz gornjega, celo preko
 skrajne meje, bili so pripravljeni za vsako
 koncesijo, ako se nam samo zagotovi in
 z jamči narodnostni razvoj proti
 nasilju večine!

To je čista resnica. Popolnijo jo še de-
 tajli zapisnika, ki jih skoro obelodanimo. Za
 boljše umevanje situacije služi morda tudi
 ravnokar razširjena vest o odstopu kne-
 za Hohenlohe, oziroma o njegovem od-
 hodu v Štajersko ali Moravsko.

Otvoritev „Narodnega doma“ v Buzetu.

Istra vstaja in se postavlja na svoje
 lastne noge! Velikega pomena je bila otvo-
 ritev „Narodnega doma“ v Buzetu kakor
 vidnega spomenika na težki, trnjevi, strmi ali
 vendar zmagovalni poti osamosvajanja naše
 Istre iz jarma tujinskega, iz duševnih
 spon, iz žalostne gospodarske zavisnosti!

Kar je glavno in kar je najbolj pove-
 ličevalo to slavnost, je bilo dejstvo, da je
 narod se svojo ogromno udeležbo in svojim
 sodelovanjem sijajno posvedočil, da umeje ta
 veliki pomen, da se raduje na njem ter da
 hoče nadaljevati delo, ki je zadobilo s to
 slavnostjo svoje posebno posvečenje. Rekli bi,
 da je bila to vredna repriza tiste velike, im-
 pozantne, nepozabne manifestacije v Pazinu,
 ko je narod na ganljiv način pokladal tribut
 hvaležnosti svojim voditeljem in prvorbite-

pruski sta mu tudi izkazovala pozornost in
 prijaznost; izročila sta mu razne nagrade,
 odlikovala z redovi. Ruski pesniki so zlagali
 njemu v slavo pesmi. V tujih zemljah je ime
 Suvorova, tudi že dozdaj poznano, zaslovelo še
 bolj. Turška je bila tako preplašena, da se
 je že naprej odrekla vsakega vpletanja v
 poljske stvari. V Avstriji so se začeli pogo-
 varjati, da bi bilo potrebno poprositi rusko
 carico za Suvorova ter ga poslati proti Fran-
 cozom, proti katerim avstrijski generali niso
 mogli toliko let nič opraviti. Tudi po vseh
 nemških deželah se je govorilo tako ter se
 zatrjevalo, da bi se mogla vojska proti Fran-
 cozom lahko dvakrat zmanjšati, ako jej dajo
 Suvorova za zapovednika.

Vrhutega je sprejel Suvorov zahvalnost
 in hvalo od ondot, od koder je ni nikakor
 pričakoval. Na Katarinin dan 1794. leta mu
 je prineslo varšavsko poglavarstvo od mesta
 Varšave za dar zlato, z biseri urešeno taba-
 kero, na kateri je bilo napisano: „Varšava
 svojemu odrešitelju“ in zaznamovan dan na-
 pada na Prago. Varšavlani so dobro razu-
 meli, koliko dobroto jim je izkazal Suvorov,
 ko je zapovedal zažgati most za časa naskoka.

PODLISTEK.

11

Aleksander Vasiljevič Suvorov.

V spomin stoletnice spisal Iv. Steklasa.

III.

Praga in Varšava.

Z mosta je stopila vojska v mesto.
 Proti pogodbi hiše niso bile zaprte, na vseh
 oknih je bilo polno gledavcev, po ulicah se je
 gnel narod. Ni se pa niti streljalo, niti je
 bilo kakšnih večih neredov, bodisi da so se
 najhujši sovražniki zbal Rusov, bodisi da so
 se že poprej pobrali iz mesta. Vojska je
 prešla vse mesto srečno ter se namestila po
 določenih krajih. Poglavarstvo je predstavilo
 Suvorovu mnogo ujetih Prusov, Avstrijancev
 in Rusov; Avstrijanci in Prusi so bili speti.
 Suvorov je zapovedal sneti ž njih železje;
 ujetniki so se mu goreče zahvaljevali, lovili
 ga za roke in za obleko, padali pred njim na
 kolena in jokali od radosti. In imeli so tudi
 zakaj; nekaj dni pred tem se je raznesel po

ljem, izlasti pa svojemu „očetu“, ki mu je hvaležni narod priredil upravni triumfalni sprevod v srcu Istre, te nekdanje trdnjave tlačiteljev in sovražnikov naroda! Kakor na slavnosti v Pazinu povodom velike skupščine naše „Družbe“, tako je bilo tudi na slavnosti otvoritve „Narodnega doma“ v Buzetu minole nedelje sijajno simbolizirano vstajanje naroda iz groba ponižanja in suženjstva k novemu svobodnemu življenju!

O veličastni stavbi in nje razdelitvi in prireditvi nam je obljubljeno posebno poročilo. Za danes se omejamo le na konstatacijo, da se stavba krasno reprezentuje, da je nje razdelitev prirejena zelo praktično in primerno vsem namenom, ki jim ima služiti in da je zato v veliko čast graditeljem, narodu in tudi ugledni naši barkovljanski tvrčki Martelanc in drug.

O vnanjem blešču ni mnogo poročati. Saj to je bila ravno nje velika prednost, da je bila priprosta, zares narodna, da je narod sodeloval na njej: da se je vspela visoko brez vsacih drugih rafiniranih sredstev. Bilo je priprosto, ljubezivo, skromno, kakor je ravno ta narod siromašen, skromen, ljubezljiv. Bila je pač zbrana velika priprosta hrvaška rodbina — naroden praznik v pravem pomenu te besede.

Ta značaj slavnosti se je izrazil posebno na velikem sestanku med obedom in po obedu. Narod je bil navzoč, narod je poslušal in le narodu se je govorilo. Iz duše voditelj in branitelj naroda so prihajale, narod je slavno vsprejemal v svojo dušo besede tolažbe, vspodbuje, pouka. Dokaz temu so bili znaki ganotja in veselja na vzradoščenih licih, dokaz solza, ki je lesketala v mnogokaterem očesu, ko je narod videl, koliko dobrih, zvestih prijateljev in boriteljev ima.

Kako so se iskriale oči in sijali obrazi, ko je Sanci-Fojačev, ta mladi mož, ki si je stekel neizmernih zaslug za gospodarsko povzdigo tega naroda, zaklical v svojem govoru: Narode, to je najsrečnejši dan, kar si jih doživel v svojem mukotrpem življenju! V svoji hiši si, kjer ti ne more zapovedovati nikdo, silne borbe si moral izvojevati proti svojemu sovražniku! — Govornik se je spominjal tiste herojske borbe pred 20 leti, ko je narod 8—10 dnij kampiral pred zidovjem istrskem, vstrajal, trpel, ker niti kruha ni mogel dobiti v sovražnem gnezdu. In zmagal je se svojo vstrajnostjo, se svojo slogo: velika občina bužetska je prešla v roke naroda! Ti tužni časi so minili za vedno. Kako tužni so bili ti nekdanji časi nam pripoveduje spomin na grdo, nevredno, barbarsko početje sovražnikov po rečenih volitvah. Po Buzetu so vodili osla, ki je imel predstavljati... prvega hrvaškega župana!! Tega ne pozabimo in danes jim vračamo za tisto surovost. Ali vračamo jim dostojanstveno, plemenito. Danes smo v svoji, v tvoji hiši, narode! Danes se veselimo s teboj.

Ko je govornik pozdravljal na to goste od raznih krajev, je zbrani narod prirejal burne ovacije izlasti tudi Tržačanom, ki so došli v častnem številu. Posebno viharne pa so bile ovacije, ko je pozdravljal navzočega poslanca Mandića in Spinčića in junaške Kaštelirce ter se spominjal drugih poslancev. Pravi vihar pa je zabučal, ko je izrekel ime Laginja. Govornik je zaključil posebnim vzhvičenjem srca: V prvi vrsti pa pozdravljam tebe, o mili narode! Danes vidiš, koliko prijateljev imaš! Vstrajaj v borbi! Slušaj svoje zveste in neustrašne voditelje, kakor si jih doslej! Tudi oni bodo skrbeli za te istotako kakor so doslej. Zasnovali so ti posojilnico, zgradili „dom“, snujejo ti gospodarsko društvo — na vse mislijo, kar ti more pomoči do duševnega in gospodarskega osamosvojenja!

Državni poslanec Matko Mandić, viharno pozdravljan, se je izrazom ganotja zahvalil na toli pripravnih pozdravih. Tudi on se je spominjal tistih herojskih borb za pridobitev velike občine bužetske. Danes se spominja teh borb z radostjo posebno tudi zato, ker je tudi on kolikor toliko sodeloval na teh borbah. To je bila prava epopejska doba. Padla je trdnjava, o ka-

Suvorov je skoraj obolel od same radosti, ko je dobil od svoje vladarice milostljive dopise in imenovanje za maršala. Doseči to visoko čast, o tem je sanjal že zdavnaj, bržkone že od onega časa, ko je stopil v vojaško službo, a morda še poprej. Zdaj se je njegova davna, tajna umišljava izpolnila, in on ni znal, kako bi izrazil svoje zadovoljstvo: skakal je, letal in delal razne norčije. Žezlo so odnesli v cerkev, zato ker je Suvorov dal vselej blagosloviti vse podarjene redove in nagrade, prej nego jih je rabil. Prišel je v cerkev tudi sam Suvorov, oblečen v kratkem kožuhu, zapovedal postaviti nekoliko stolcev po redu, malo enega od drugega. Bilo pa je postavljeno ravno toliko stolcev, kolikor se je našlo starih generalov, katere je pretekel Suvorov s svojim novim činom. Potem je začel preskakovati te stolce enega za drugim, govoreč posle vsakega skoka: „Repnina sem preskočil“, ali „Prozorovskega sem preskočil“, ali „Saltikova sem preskočil“. Ko je imenoval po imenu vse generale, katere je preskočil, je zapovedal pobrati stolce, odšel, se oblekel v polno uniformo ter prisostvoval službi božji.

(Dalje.)

teri so mislili Italijani, da je nepremagljiva. Črne zidine so se tresle, črni gavrani njih so hreščali, a narod je izvršil velik čin. In danes so oni tam gori popolnoma osamljeni, zapušteni. Mi se mašujemo nad njimi na plemeniti način — ne s surovostjo, ampak z gospodarskim in kulturnim delom. Tu je, o narod naš, sedaj tvoje zavetišče. Ta dom ima vršiti veliko vlogo. On je sad velike junaške borbe. Delu, ki je zahtevalo toliko truda in žrtve, smo postavili krono. Hvaležno se moramo danes spominjati vseh, ki so začeli, nadaljevali in dovršili to delo — bodi, da so danes med nami, bodi, da jih krije že črna zemlja! Slava živim, slava spominu mrtvih! (Zršetek pride.)

Austrijski državni zbor.

Danes se po trimesečnih počitnicah zopet snide avstrijski parlament. Predstojer je jesensko oziroma zimsko zasedanje bo velike važnosti, kajti državnemu zboru se bo baviti z vprašanji, ki bodo globoko zasegala v politično življenje tostranske državne polovice, a tudi z vprašanji, ki se tičejo vstroja celokupne monarhije. Brezdomno je, da bodo morale stranke posvečati svojo pažnjo in skrb važnemu vprašanju rekonstrukcije oziroma parlamentariziranja sedanje vlade, in ni dvomiti, da bo veliko tekmovanje med strankami za ministerske portfelje, da si s tem zagotove čim večjo moč in vpliv na državno upravo. Že pri razpravljanju o avstro-ogrski nagodbi, ki je glavna točka sedanjega zasedanja, začnejo takoj pogajanja z vsemi strankami. Umevno pa je, da pridejo le velike skupine v poštev. V ta namen se bržkone osnujejo večje in tesnejše skupine in taktična združenja posameznih skupin. V češkem in nemškem taboru gredo stremeljenja že za tem, da z modro taktiko čim izdatneje izkoristijo moment, ki ga nudi politična situacija.

Kako smo se pa mi Slovenci pripravili za to važno zasedanje? Prizor je zares žalosten. Mesto da bi na vseh straneh z modrim samozatajevanjem gladili pot koncentraciji naših itak sromnih parlamentarnih sil, smo videli tekot vseh teh trimesečnih počitnic le tendenco po razjedanju in razdiranju. Kako naj pride naša itak mala a sedaj še razdružena državnozborna delegacija do veljave v tem velikem tekmovanju? Žalostne izkušnje imamo, ki ne dopuščajo optimizma; a vendar se obračamo danes ob zopetnem sestanku državnega zbora do poslancev obeh strank z nujnim apelom: Naj poslušajo glas življenjskih koristi naroda, skrbri za bodočnost, naj poslušajo glas ljubavi do tega svojega naroda! Ta glas naj bo močnejši nego strankarska strast ali morda celo užaljena osebna ambicija! Dandanes se mnogo govori o načelih, ki da ne dopuščajo, da bi zastopniki naroda v enem in istem parlamentu služili in delali za vseskupne interese. Mi pa pozivljamo v imenu načela, ki je nad vsemi načeli in ki je princip ohranitve naroda: „slovenski poslanci, združite se!“

Istrski deželni zbor.

KOPER 15. Današnja seja ki je z adnjo v tem zasedanju, je pričela ob 10. uri predpoludne. Navzočih je bilo 24 poslancev. Zapisnik včerajšnje seje se prečita koncem današnje seje. Deželni glavar je priobčil zahvalo italijanskega učitelstva, ker je bil vsprejet zakonski načrt za pobočanje učiteljskih plač.

Vladni zastopnik je odgovoril na dve interpelaciji: prvo posl. Bennatija radi razpravljanja občinskega zemljišča na obalah od strani vlade in drugo posl. Kozulica radi ustanovitve hrvaških šol v pokrajini. Kozulic je govoril prej italijanski potem hrvaški.

Potem je posl. dr. Laginja obširno utemeljeval svoj predlog glede volilnega načrta za Pulo. Posl. Bennati je govoril proti predlogu, ki ga je večina odklonila. Zatem je posl. dr. Laginja utemeljeval svoj drugi predlog za gradnjo šole, ceste in pokopališča v Bačvi. Vsprejeti sta bili samo dve prvi točki t. j. gradnja šole in ceste. O predmetu sta govorila tudi posl. Tomasi in Mianich. Nato je posl. Laginja utemeljeval svoj tretji predlog za ustanovitev okrožnega sodišča v Puli. Vsprejet je bil predlog posl. Bellija, da se predlog izroči v proučavanje politično-gospodarskemu odseku.

Šolski odsek je poročal o raznih prošnjah za podporo in pokojnino. Vsprejet je bil v drugem in tretjem čitanju zakonski načrt o šolskem nadzorovanju. Posl. Mandić je govoril proti predlogu, da se ustanovi v Puli italijanska gimnazija na državne stroške.

Vsprejet je bil predlog finančnega odbora glede gradnje tramvaja Piran-Portorose-Sv. Lucija. Pri razpravi o deželnih obračunih za 1904., 1905. in 1906. je posl. Andrič govoril proti obračunom.

Ob 1. uri je bila seja odgojena na 3. in pol uro pop. Na dnevnem redu je še proračun za 1908. in neke interpelacije. Zasedanje deželnega zbora bo zaključeno nočjo.

V popoldanski seji je večina na predlog posl. Bennatija vsprejela protest proti sklepu dalmatinskega sabora glede priklonjenja kvarnerskih otokov Dalmaciji. Posl. Bartoli je opravičeval postopanje večine glede vprašanja volilne reforme, naglašuje, da bi vsprejetje zahtev manjšine pomenjalo samomor Italijanov v Istri.

Na to se je prešlo na razpravo o proračunu. Ko je prišla na vrsto podpora o 10.000 kron za „Lega Nazionale“, je vstal

posl. Andrič ter predlagal, da se enaka svota dovoli za istrsko družbo sv. Cirila in Metodija in vrhu tega še 15.000 kron v izravnane podpor, dovoljenih v prejšnjih letih društvu „Lega Nazionale“. Posl. Bennati je pobijal ta predlog, rekši, da je podpora za društvo „Lega Nazionale“ opravičena radi tega, češ, da daja vlada 6000 K podpore za šolstvo na Primorskem, kateri denar da se baje uporablja samo za slovensko šolstvo. Vlada da bi morala to svoto izročiti deželni odboru istrskemu, da bi on sam odločeval, kako se ima razdeliti.

Na to je večina zavrgla predlog posl. Andričja, nakar je manjšina izjavila, da se noče več udeleževati nadaljne razprave ter odšla iz dvorane. Vsled tega je bil deželni zbor nesklepčen, kar je konstatiral vladni zastopnik, ko je hotela večina nadaljevati razpravo.

Manjkal je za sklepčnost namreč en poslanec. Ker se je kakih dvajset minut prej oddaljil izolanski posl. Marchetti, poslali so takoj za njim enega poslanca z vozom, da ga privede nazaj, ter se je med tem seja prekinila.

Daljnega poročila nismo prejeli

Dogodki na Hrvaškem.

Volitev srbskega patrijarha.

„Srbska Misao“ poroča, da cesar ni podelil predsankcije za izvolitev vršeskega vladike Zmejanovića srbskim patrijarhom. Cesar nikakor ne more potrditi izvolitev Zmejanovića. Ako srbski radikalci vkljub temu izvolijo Zmejanovića patrijarhom, tedaj ne potrdi krona te izvolitve ter bo imenovala kandidata, ki je njej všeč.

Zopet generalni štrajk na Hrvaškem.

„Svobodna rieč“ javlja, da namerava socialno-demokratsko vodstvo proglasiti za dan sestanka hrvaškega sabora zopet enodnevni generalni štrajk po vsej deželi. To ima biti zopet manifestacija za splošno volilno pravico.

Dogodki na Ogrskem.

Rakodczay v Pešti.

Kakor javljajo iz Budimpešte, je v ponedeljek dospel tjakaj ban Rakodczay ter imel daljše razgovore z ministerskim predsednikom dr. Wekerle in ministrom Josipovićem.

Drobne politične vesti.

Srbska skupščina je izvolila svojim predsednikom staroradikalca Ljubo Novakovića, podpredsednikom pa Korića in Stojanovića, pristaša iste stranke.

Pruski prestonaslednik je dobil od cesarja Viljema za leto dni dopust iz vojaške službe, da se praktično izveža v državni civilni upravi.

Dve novi meštv v Grški. Iz Aten javljajo, da je bil v nedeljo slovesno položen v pokrajini Tesaliji temeljni kamen za dve novi mesti: Anhalios in Euksinopolis. Svečanosti so prisostvovali prestolonaslednik, ministri in mnogoštevilni dostojanstveniki. Novi mesti sta nazvani po istoimenih bolgarskih mestih ter imata postati zatočišče grških beguncev iz Makedonije.

Dnevne vesti.

»Slovenec« list za — zabavo. Tržaški Slovenci so čitali v „Slovenecu“ od minulega petka članek „Za katoliško misel v Trstu“ in ob čitanju uvoda temu članku so se — izbornu zabavali.

Da „Slovenec“ zatrja, da je politika „Edinosti“ liberalna, neznačajna, hinavska, to jih seveda ni zanimalo mnogo in so se celo dolgočasil pri tem, ker to so čuli že stokrat iz predalov „Slovenčevih“. Zabava se je začela potem, ko so čitali tole pripovedovanje:

„Pa ne le v katoliških krogih je postala „Edinost“ nemogoča; da je „Edinost“ kompromitirala v Trstu sploh slovensko stvar, je najboljši dokaz ta, da državni poslanec Mandić izdaja zdaj — hrvaški „Balkan“. V slovenskem Trstu ni slovensko glasilo dovolj upoštevano, da bi branilo slovanstvo, in Mandić, ki zastopa čisto slovenski volivni okraj, v hrvaškem jeziku izdaja glasilo, ki tudi poroča samo o hrvaških stvareh.“

Pa da bi se človek ne smejal in zabaval! Enkrat pripoveduje „Slovenec“, kako so si posl. Mandić in uredniki „Edinosti“ „debeli prijatelji“, kako sedaj ti uredniki prihajajo Mandiću na pomoč, a potem Mandić urednikom; potem pa pripoveduje zopet, kako je Mandić nezadovoljen z „Edinostjo“ in da je ta nezadovoljnost že toliko, da je proti „Edinosti“, ki je menda namenjena Slovincem, osnoval drug list na... hrvaškem jeziku! Ali sam vrag naj umeje te urednike in izdajatelje „Edinosti“! Tu jim nezadovoljni Mandić ustanovlja — konkurenčen list in uredniki „Edinosti“ so radostno pozdravili ta list in mu zaželeli — najboljših uspehov in ga celo vsprejeli pod svojo streho, v svojo tiskarno!! Ali so ti uredniki „Edinosti“ res tako najvini ali slepi, da voščijo vse dobro svojim konkurentom?! Ali pa je „Slovenec“ list — za zabavo vsem razsodnim ljudem!!

Sicer pa, ako si stvar ogledamo od bližje, je „Slovenec“ napisal le najlepše spridevalo izdajateljem „Edinosti“. Oni ljubijo tudi svoje sovražnike, kar je menda precej krščanski princip. Pri „Slovenecu“ bi zastoj pričakovali take krščanske ljubezni!

In čujte dalje! „Slovenec“ zatrja, da je „vsa“ tržaška frazeologija, kolikor se giblje v akordih „Edinosti“, sama umetna stvar

brez notranjega jedra in brez zaslombe v ljudstvu“...

Politika „Edinosti“ torej je brez zaslombe v ljudstvu. In res mora biti to, saj zatrja... „Slovenec“. Logični zaključek je na strani „Slovenca“. Ali čudno, zares čudno. Tržaški Slovenci polnijo naše gledališče, čeprav je „Edinost“ priporoča. Vpisujejo se trumoma v „Narodno delavsko organizacijo“ čeprav „Edinost“ piše zanjo in čeprav jo krščansko... značajni „Slovenec“ označa kakor tako družbo brezvercev in tolovajev!!! Dr. Rybafu in prof. Mandiću prireja ljudstvo, kjer se pojavljata, prisrčne vsprejeme čeprav spušča „Slovenec“ [izlasti na Mandića] cele gromče kanonade in čeprav je dr. Rybaf prav tik njih, ki izdajajo „Edinost“ in čeprav si je „Edinost“ radi Mandića nakopala jezo „Slovenčevu“!

„Slovenec“ se hoče na vsak način kvalificirati kakor list za zabavo. In pameten človek ne bo zahteval pri takih listih bogve koliko logike in... resnice. Zato tudi pri najbolj volji nismo mogli resno reagirati! Malo zabave je pa res prava mana v sedanjih hudih in kritičnih časih.

Je-li res?? Ako odgovorja poročilo, ki smo je prejeli, resnici, se vrše te dni na tukajšnjem redarstvenem ravnateljstvu izkušnje za imenovanje novih redarstvenih nadzornikov. K tem izkušnjam, so pripuščeni — tako čujemo — večinoma ljudje, ki ne poznajo deželnih jezikov. Naše poročilo trdi, da se je prezrlo ljudi, ki imajo vse lastnosti, potrebne za redarstvenega nadzornika, a da bodo skoraj gotovo imenovani ljudje, nevešči slovenskemu jeziku!!

Mi ne moremo prav verjeti, da bi sedanji gospod redarstveni ravnatelj dopuščal, da se poveri važne službe redarstvenih nadzornikov ljudem, ki ne poznajo jezika, katerega mora danes poznati (Bi moral! Uredništvo.) sleherni sluga v javnih uradih. Tudi se nam zdi neverjetno, da bi redarstveni poveljniki hoteli imeti na čelu redarjev ljudi, ki poznajo le en — to je laški jezik!!

Opozarjamo, da naj se pazi na imenovanjih! Ako bi se pa vresničilo, kar se nam poroča, bomo govorili odločneje in tudi na drugem mestu!

Slovenskim umetnikom. Družba sv. Cirila in Metodija namerava založiti lepe, umetniško izdelane narodne znake. Ti znaki naj bi se nosili v gumbnici in bi imeli biti elegantni ter sorazmerno ceneni, da se morejo razširiti med vsemi sloji našega naroda. Za najlepši osnutek razpisuje vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija nagrado 50 K. Rok je do 15. novembra t. l. Nasloviti je na „Družbo sv. Cirila in Metodija“ v Ljubljani.

Slovenska trgovina. Danes je otvoril naš rojak Peter Jeraj v ulici Vincenco Bellini št. 13 na vogalu ulice sv. Katarine nasproti cerkve sv. Antona novega trgovino z raznovrstnim pohištvo od navadne do najfineje vrste.

Ogledali smo si to novo slovensko trgovino ter se kar nismo mogli načuditi finemu okusu g. P. Jeraja. V zalogi so krasne spalne in jedilne sobe, navadno, lepo in solidno izdelano pohištvo ter sploh vse v to stroko spadajoče blago. Z zadovoljstvom konstatiramo, da je slovenska trgovina s tem na tržaškem trgu zopet napredovala, ter slavemu občinstvu to trgovino najtopleje priporočamo.

Družba sv. Cirila in Metodija je razposlala lepo število nabiralnikov v javne slovenske lokale. Nekateri teh „angelčkov“ delujejo prav marljivo v gnotno korist družbe. Pri g. Zalazniku v Ljubljani bo nabran prav kmalu prvi stotak; prav pohvalno delujejo nabiralniki tudi v Trstu, Ptuj, Laščah itd. Po nekaterih hišah pa so nabiralniki prašni brez dela in uspeha. Gospodarje in goste dotičnih hiš prosimo, naj se spominjajo ob raznih prilikah naše družbe, naj ne puste, da bi nabiralniki samevali prazni v — skritih kotičkih. Družbi naj se pošiljajo tudi iz teh manj važnih nabiralnikov darovi, če so tudi skromni, in tudi poročila o zanimanju za nabiranje takih prispevkov. Družba ima vse nabiralnike v evidenci, njihovo delovanje pa izkazuje v mesečnih izkazih.

Novi nabiralniki družbe sv. Cirila in Metodija so že na potu. Vsem rodoljubom, ki so se zanje priporočali, se pošlje takoj, ko dospejo; nadejamo pa se, da se zgledi še toliko novih odjemalcev, da družba kmalu oskrbi novo izdajo. Nabiralnik ostane družbina last, pošlje pa se brezplačno in franko.

Družba sv. Cirila in Metodija naznaja, da so naročili do sedaj večje število računskih listov: „Narodni dom“ v Ljubljani, g. A. Domicelj na Rakeku in g. A. Mikuž pri Sv. Luciji ob Soči. Naj dobe mnogo posnemalcev!

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Zbesnelež. 34-letni soboskalek Alojzij S., ki navadno prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, je predsinočnim legel in zaspal pod oboki mestnega magistrata. Okolu (polnoci) je prišel mimo njega redar in ga hotel vzbuditi ter opozoriti, da si je izbral jako nevarno prenočišče, ker ga tam lahko kdo okrade. A komaj se ga je redar dotaknil, že je Lojzek skočil po koncu in začel biti krog sebe s pestmi in z nogami. V tem ga je pa tudi redar spoznal: Lojzek je namreč pod posebnim policijskim nadzorom in mora biti še pred 9. uro pod streho. Redar ga je hotel aretovati, a Lojzek se ni dal. Prišla sta redarja na pomoč nadzornik policijskih agentov Moretti in

neki policijski agent. A Lojzek je brcnil Moretija, da se je zvalil na tla in se tudi nekoliko ranil, a agentu je raztrgal dežnik. Tudi redar je dobil par brc. Slednjič so ga po dolgem trudu vendar vkrotili in ga odvedli na stražnico v ulici dei Rettori.

Vkradena kapa. 16-letni dninar Fran B. prenočujoči na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, je bil predsinočnim v ulici Chiozza aretovan na zahtevo brivca Frana Atonico. Atonico je namreč videl na glavi Frana B. kapo, ki je bila pred 14 dnevi vkradena v brivnici Alojzija Abresciani v ulici delle poste št. 12. Pri Abrescianiju so bile tedaj ukradene tudi 3 pletenice (maje), vredne 4 krone.

Vzglieden sin je 24-letni brivec Mihael G., ki stanuje z materjo v Rojanu. Predsinočnim je svojo mater pretepel in jo ranil pod levim očesom. Bil je vsled tega včeraj aretovan.

Neznani tatovi so dne 13. t. m. popoldne vlomili v stanovanje Maksimilijana Obranoviča v ulici Ugo Foscolo št. 2. ter tam ukradli par zlatih uhanov, vrednih 10, in pa zapestnico iz rumene kovine, vredno 7 kron.

— Predvčeršnjim so neznani uzmoviči vlomili v stanovanje uradnika g. Justa Bonetta na Vrđeli št. 935 in odnesli raznih dragocenosti v skupni vrednosti 300 kron.

Smešnica. A.: „Najtej mi pet dni v tednu, ne da bi nobenega imenoval!“ — B.: „Kako to? To ni možno!“ — A.: „Kako da ne? Le poslušaj: Predvčeršnjim, včeraj, danes, jutri, pojutrišnjem!“

Koledar in vreme. Danes: Gal, opat; Drživoj; Veleno. — Jutri: Hedviga, vdova; Branko; Mira. — Temperatura: večer ob 2. uri popoldne + 23° Celzsius. — Vreme včeraj deževno.

Društvene vesti in zabave.

Voditeljski zbor „Tržaška Sokola“ naznanja da je spremenil telovadbo za ženski odsek v toliko, da isti ne telovadi več v sredo in soboto, ampak v torek in petek od 5½—6½ popoldne.

Vesti iz Goriške.

Iz učiteljskih krogov na Goriškem. Gospod dopisnik iz „učiteljskih krogov“ na Goriškem nam je v 268. št. „Edinosti“ od dne 28. septembra t. l. govoril prav iz srca. Mi, kolegi negovi, popolnoma odobravamo opisane točke, ki se morajo uvaževati: 1) glede povišanja plač. 2) glede enakih petletnin. 3) glede povišanja funkcijske doklade voditeljem. 4) glede povišanja odškodnine za stanovanje, oziroma večjega stanovanja. 5) glede znižanja službene dobe od 40 na 35 let. 6) glede vstevanja odškodnine za stanovanje v pokojnino. —

Pridodali bi pa mi še neko važno točko, ki se mora tudi upoštevati in ta je, da se nam mora dati tudi 7. in 8. petletnina, ako se ne odpravi 40-letno službovanje. — Znano je namreč, da mi učitelji in učiteljice dobivamo le 6 petletnin. Dopršivši 30-letno službovanje, nam nakažejo 6. petletnino, in potem nič več. — Ko učiteljstvo dovrši svoje 35, ali 40-letno službovanje, ne dobi 7., odnosno 8. petletnine, ampak ostaja mu skozi 10 let plača enaka. Učiteljstvo, ki služi že 40. leto, ima dohodke enake, kakor jih je imelo pri 30-letnem službovanju. — To pa ni pravično. Saj so zadnja leta najdaljša in najtežja, osobito za bolehaštga in veliko družino imajočega učitelja. — Poglejmo c. kr. uradnike! Oni imajo poleg petletnine celo štiri- in triletnine in sicer tako, da se jim plača vedno nekoliko višje, a mi ne poznamo štiri- in triletnine in še petletnine neha po 30-letnem službovanju. — Prosim, da se nam glede tega ugodi. Dne 2. novembra t. l. bo de na Dunaju shod zastopnikov vseh avstrijskih učiteljskih društev v stvari regulacije učiteljskih plač. Tam na cesarskem Dunaju se zberejo tega dne tudi zastopniki goriškega učiteljstva, kajti vsako učiteljsko društvo pošlje tja vsaj po enega zastopnika. — Prosim torej naše delegate, da se na zborovanju potegnijo za naše želje in zahteve, ki so popolnoma opravilene. Gmotno stanje učiteljstva zahteva, da pride ta stvar celo v državnem zboru na dnevni red. — § 55. drž. šol. zakona od dne 14. maja 1869. se mora uveljaviti. Ta pravi, da mora učiteljstvo biti tako plačano, da more z družino primerno živeti in izhajati z dohodki primerno brez postranskih dohodkov. Prva plača učitelja — po usposobljenju — mora biti enaka c. kr. uradniku XI. razreda. — Polagoma mora učiteljstvo dospeti do dohodkov c. kr. uradnikov do vključno VIII. razreda. — Da pa ne bodo posamične dežele, ki so bolj uboge, s tem preveč obremenjene, naj država prispeva vsako leto za 1/3 (33%) za šolske potrebe. — Kakor skrbi država enakomerno za vse c. kr. uradnike v enakem merilu, tako naj skrbi tudi za učitelje! — To je v interesu države, kajti z dobrim šolstvom si država zagotovi dobro omiko narodov. Ona naj s primernim prispevkom podpira dežele (kronovine), kajti to je nujno potrebno. —

To naj naši delegati uvažujejo in naj na vladi upliva v označenem smislu. — Naši državni in deželni poslanci pa naj storijo svojo dolžnost in naj se o priliki oglašijo v dobrobit učiteljstva v državnem in deželnem zboru. Kdor podpira učiteljstvo, dela v dobrobit naroda. Učitelji so pionirji narodni, oni imajo našo mladino v rokah. Vsak delavec je vreden plačila. — Vsako dobro delo zahteva pa dobro plačilo. — Ergo: Videant consules!

„Goriška slovenska mladina“ vabi na običajne plesne vaje, ki se bodo vršile vsako nedeljo in praznik v prenovljeni dvorani bivšega „Hotela Central“ od 3. do 7. ure pop.

Podučevali se bodo „Česka beseda“, četvorka in drugi moderni plesi.

Plesne vaje se otvorijo slavnostno s plesnim venčkom v soboto dne 19. t. m. ob 8. in pol zvečer. Na plesnem venčku bo sviral v okrašen dvorani vojaški orkester. Toaleta promenadna.

Prva plesna vaja se bo vršila v nedeljo dne 20. t. m.

Vstopnina: K plesnemu venčku: za gospode 1 K 50 stot. Dame vstopnine proste. Dijaki 60 stot. K plesnim vajam: za gospode 60 stot. Dame vstopnine proste. Dijaki 40 st. Za neplesalce zabava v stranskih prostorih.

Čisti dobiček je namenjen „Dijaški kuhinji“, „Šolskemu domu“ in potov. knjižnici „Akad. fer. društva Adria“.

Vstop je dovoljen le vabljemim.

Kdor bi pomotoma ne dobil vabila, — kar se ob tako mnogoštevilnem razpošiljanju vabil lahko zgodi, — naj blagovoli oprostiti ter se zglasti pri predsedniku „Goriške slovenske mladine“, gospodu Mirkotu Koršič.

Odbor „G. S. M.“

Vesti iz Istre.

„Slovenec“, kje je odgovor? Že v „Edinosti“ od 3. t. m. smo stavili „resnicoljubnemu“ „Slovincu“ vprašanje, naj nam blagovoli naznaniti, v kateri vasi ricmanjske okolice je g. Jošt, ravnatelj zadrugne „Zveze“ v Celju, na ustanovitvi posojilnice rekel: „Le črnih ne, le duhovnikov ne v odbor!“ — Do danes nam ni „Slovenec“ še odgovoril in zastoj bomo menda čakali, da nam odgovori, ker si je to poročilo njegovega informator le izmislil, kakor si izmisli mnogo drugih! Kljub temu je „Slovenec“ krščanski, katoliški list, kateremu „treba“ vse verjeti in kateri piše same „resnice“!

Kongres gostilničarjev v Opatiji. Iz Opatije javljajo: V ponedeljek je prišel v Opatiji kongres avstrijskih gostilničarjev. Na kongres je došlo mnogo gostilničarjev, 30 njih iz Grada.

Vesti iz Stajerske.

Čebelnih panjev šteje Stajerska dežela 207.000 in s tem številom stoji na tretjem mestu v monarhiji.

Konj ga je ubil v postelji. V Radgoni je spal hlapec Kumin v konjskem hlevu. Posteljo je imel pri tleh blizu konja. V noči od 9. na 10. t. m. je konj udaril spečega hlapca s kopitom v sence ter so našli hlapca zjutraj mrtvega.

Ponesrečen otrok. Minolo sredo se je napil neki štiriletni deček v Arčinu pri Vojniku ostrega luga. Došli zdravnik ni mogel rešiti otroka in je le-ta umrl drugi dan.

Rudnik v Radavi vasi blizu Zreč hoče lastnica, Južna železnica, znatno povečati. V ta namen je dovoljenih tri milijone kron.

Pri stiskanju mošta v mariborski okolici se je izprožila presa in je tako udarila vinogradniškega čuvaja Henrika Glaviča, da mu je izbila oko in malone pol lica. Glavič je mej potjo v bolnišnico umrl.

Legar se zadnji čas zopet širi v Sovodni pri Celju. Okolu 20 bolnikov leži na tej bolezni v celjski deželni bolnišnici. Že par let razsaja legar po Sovodni in nje okolici.

Sin ubil očeta. V Okiču blizu Ptuja je prišel kočijaž Kranjc vinjen domov in je pričel pretepati svojo ženo. 15 letni sin je prihitel materi na pomoč in razkral s sekuro očetu glavo. Kranjc je bil na mestu mrtve.

Vesti iz Kranjske.

Velik požar v Ljubljani. V noči od sobote na nedeljo so pogorela trgovca s prešici gospodarska poslopja. Škodo cenijo na 80 do 100.000 K. Predovir je bil zavarovan samo za polovico škode.

Gospodarstvo.

Prepoved izvoza sena, slame in sploh vseh vrst krme in hranil za živino hoče doseči za vso Avstro-Ogrsko madjarsko deželno poljedelsko društvo.

Razne vesti.

Nemška plovna proga v Bombaj. „Times of India“ je zvedela iz dobrega vira, da namerava ena največjih nemških paroplovni družeb otvoriti v bližnjem času paroplovno službo v Bombay.

Srbi v Kotoru otvorijo novo tiskarno in nameravajo izdajati tudi nov list za Boko, ki se bo zval „Primorac“.

Kako se cenijo vojne ladije. Italijansko ministerstvo vojne mornarice se je pravdalo z neko banko v Sarzani zaradi plačila velike svote. Ministerstvo je pravdo izgubilo in je bilo obsojeno v plačilo. Zastopnik

Trgovina s pohištvo Peter Jeraj Trgovina s pohištvo
ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfineje vrste
in po jako nizkih cenah.

Velika izbira Pohištva
Pohištvo svetlo in temno, spalne in jedilne sobe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, slike zrcala, stolice, popolne pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.
Trst, via Chiozza 8
(Rudeče table)
VITTORIO DOPLICHER
Najnižje cene.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
ulica Torre Bianca štev. 8
Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

MACHINE & Co.
Koncesijonirana pisarna za
trgovske informacije
in iztirjevanja
ulica Molin piccolo štev. 8
Dopisniki v vseh mestih sveta.

Pekarna in sladčičarna
Vincenc Škerk
TRST, ulica Acquedotto štev. 15
s podružnico v ulici Miramar 9.
Prodaja kruh vsake vrste svež trikrat na dan. Postrežba na dom. Specialiteta kruha zdravega to pripicevenc iz Karlovih Varj. Bogata izbira sladčice crema à la glace milanskega kruha, hlebov, dezertnih biškotinov, najfinjših fav, napravljenih z mandeljni, fondants, in vsakovrstnih sladkarij.
Najfinejša vina in likerji ter pivo v buteljkah.

Delavci!
Pristopite k narodni
delavski organizaciji!

Tovarna pohištva
v TRSTU
ulica della Tesa
št. 46
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Komisijsko in agentursko podjetje
VEKOSLAV PLESNIČAR, Trst
ulica Gaetano Donizetti št. 5

Zastopnik z zalogo užigalic družbe sv. Cir. in Metodija, testenin tovarne Znideršič & Valenčič, čokolade, praške gnjati ter raznih drugih predmetov.

: : Nova zastopstva še vedno sprejemajo : :
Vdobe se tudi potom mojega podjetja najzanesljiveje informacije iz trgovskih krogov.

Gianoni Giovanni komisijonar in zastopnik
ul. PROCURERIA, 2.
Izključno zastopnik z zalogo na debelo in drobno
Graetzin - Licht D. R. P. 126-135 (Mannesman)
Beložarna luč, takozvani električni plin, 100 sveč svetlobe, prihrani se 40% na plinu, prihrani se mrežice in cilindre. — Prodaja mrežice, tulipanov, cilindrov in drugih potrebnih po tovarniških cenah. Aparati z mrežico za petrolejne svetiljke 80 sveč svetlobe. V 15 urah porabi 1 liter petroleja. Zaloga papirja, apaniranega stekla in umetnega puhlača, macole iz jekla za kamenoseke.

revmatizmu in protinu
TEKOČINA GODINA
Najvspešnejše sredstvo proti
Dobiva se v vseh lekarnah.
prirojena v Trstu Rafacta Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri
od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Sila“ igar, Farueto 4.
Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se na odposlilje usujejo od 4 steklenice proti poln. prevoznika ali pošti odložitveni pošiljatelj stane K 7 K št. 1000 pošiljatelj in zav.

Giulio Zanolla
krojačnica
TRST — ulica Torrente 32
Izdeluje po meri. — Moderni kroj.
Točna izvršitev. — Cene zmerne.

Prilika!! Okoristite se!!
V ulici Beccherie štev. 3
najdete v veliki izbi
okvirje vsake vrste in delalnico
za povečanje fotografij
po najnižjih cenah.

GORIŠKA
tovarna mila
A. GABRŠČEK
Izdelki in cene se ne bojé konkurence.
Zastopnik za Trst:
Vekoslav Plesničar
ulica Gaetano Donizetti št. 5.

Prva trgovinska tvrdka
ALBERTO COEN
Trst - ulica Parini št. 4 - Trst
VELIKO SKLADIŠČE JESTVIL
Alpsko maslo po K 2-80 kg. Kava. Šladkor. Riž.
Napolska zmes, Kakao, Čokolada, Olje iz oljk ali
bombaza itd. itd.
Pošiljatelj s poštnimi zavoji, po vsej deželi
poštne prosto. — Pisma naslovljati na **ALBERTO**
COEN — TRST. Cene najzmernejše.

Ivanka Doreghini
TRST — ulica Madonnina štev. 8
VELIKA ZALOGA
pohištva, manufaktur, ur, slik,
zrcal in tapetarij.
Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.
UGODNE CENE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, kopalnice, tuš, vodo, vodo.

Anke je glasom razsodbe zaplenil vojno ladjo „Dulio“, ki je bila o tej priliki cenjena na 80.000 lir, ki je pa stala državi 25 milijonov lir.

Častna sablja za prince Arzena Karagjorgjevića. Prince Arzen, brat kralja Petra, je dobil od carja, kakor javljajo iz Belegrada, zlato častno sabljo v zahvalo za službovanje v rusko-japonski vojni. Sabljo je princ izročil ruski poslanik v Belemgradu s carjevim ročnim pismom.

Kako Dunaj narašča. Dunaj je štel leta 1780. ob smrti cesarice Marije Terezije 178.000 prebivalcev; leta 1880. že 704.760, leta 1900. — 1.642.385, a leta 1907. že nad 2 milijona prebivalcev. Mesto pokriva 273 kvadratnih kilometrov, in je v tem oziru v Evropi največje za Londonom, ki pokriva 240 kvadratnih kilometrov.

Cene jaje na Dunaju. Prve dni tega meseca so prodajali na Dunaju 29—30 jajc za 2 kroni. Zbog s 1440 jajci je veljal od 87 do 90 kron. Jajca dovažajo na Dunaj iz Ogrske, Sedmogradske, Slavonije, Hrvatske, Mezijske, Moravskega, Niže-Avstrijskega in Štajerskega.

Parnik „Lusitania“ (Canard Line) je priplul v New-Jork dne 11. t. m. Prevozi je Atlantski Ocean v 4 dneh 19 urah 52 minutah s hitrostjo 24.002 milj na uro ter je dosegel rekord od 617 milj na dan. To je največji in najhitrejši parnik na svetu.

Nemci v Italiji. V italijanskem kraljestvu živi okoli 21.000 Nemcev, in sicer 10.745 Nemcev iz „rajha“ (6211 protestantov, 3643 katolikov, ostali so Židje in (disidentje) in približno 10.000 avstrijskih Nemcev, ostali so Švicarji.

Novo mesto. Rostice pri Brnu je postalo mesto.

Pobegnil je v Ameriko najemnik cirkveniškega zdravilišča v hrvatskem Primorju Aladar Török, ki je zapustil mnogo dolgov.

Ljudsko štetje na Španskem Dne 31. decembra 1906 je bilo na Španskem ljudsko štetje, a še le sedaj je znan rezultat. Španska ima 19.565.603 prebivalcev. Najbolj obljubena je pokrajina Barcelona z 1.132.826 duš.

Lakota v Indiji. Poveljnik angleških čet v Indiji, Lord Kitchener, je moral radi lakote, ki vlada v raznih pokrajinah Indije, odpovedati vojaške vaje.

Bolgarsko vseučilišče. Na vseučilišču v Sofiji so se upisali trije slušatelji, vsi drugi so odšli v Zagreb, Prago in na Dunaj.

Svetovni glasbeni kongres. Svetovni kongres glasbenikov se sestane v drugi polovici meseca aprila prihodnjega leta v Milanu. Sestavi se je odbor, kateremu so na čelu Giuseppe Golizzari, Arrigo Boito, Umberto Giordano, Giacomo Puccini in Edoardo Sonzogno. Ta odbor razposlal je pozive na vsa večja mesta Italije in na vse države, da v svrhu kongresa organizirajo pododbore. Nade je, da se na tem kongresu sestanejo največji glasbeniki sveta.

Kralj Edvard in Židje. O angleškem kralju Edvardu se govori, da je velik prijatelj Židov in njihov pokrovitelj. Splošno je znano, da je bil že kakor princ v zelo prijateljskih odnosih z baronom Jamesom Hirsom. Nedavno je bil v gosteh pri lordu Rotschildu, teh dni pa pri Arturju Abrahamu Sassoonu. Bil je na lovu ravno na dan židovskega praznika sprave. Kralj Edvard se je tega dne obnašal, kakor da je po veri in odgoji pravi Žid, samo se ne ve, se je li tudi postil.

Italijanski poštni urad v Solunu. Italijanska vlada otvori v Solunu svoj poštni urad; doslej so se Italijani v Solunu posluževali za poštne odposiljave francoskega poštne urada.

Število romarjev v Meko. Tega leta je iz raznih mohamedanskih dežel romalo v Meko na Mohamedov grob 281.000 romarjev. Od teh jih je bilo 113.000 iz Turške, 40.000 iz Indije, 17.000 iz Maroka, 16.000 iz Ruske, 15.000 iz Perzije, 13.000 iz Sudana, 12.000 iz Bukare in 4000 Malajcev.

Vseučiliščno vprašanje v Bolgarski. Bolgarsko vseučilišče je odprto, ali nima ni profesorjev, ni dijakov. Tri profesorje, ki so vsprejeli mesto na vseučilišču, dijaki in občinstvo bojkotirajo. Bolgarska vlada išče sedaj profesorje po inozemstvu. Tako je imenovala vseučiliščnim profesorjem dosedanjega gimnazijskega profes. v Gradcu, Schrakelna, in mu dala letne plače 12.000 kron.

V Zagorju pri Postojni je pogorel mlin g. Ivana Marinčiča. Zavarovan je bil za 25.000 kron.

„Tamburaško društvo Danica“ v Šturiji obhaja letos 10-letnico svojega obstanka. V to svrhu priredi dne 27. t. m. veselico s tamburanjem, petjem in igro. To društvo je bilo prvo ustanovljeno na Vipavskem, in malo je društev na zgornjem in dolnjem Vipavskem, da bi ne bilo to društvo pri njih sodelovalo. Vedno je bilo pripravljeno vsestransko ustreči, radi česar se nadeja omenjenega dne obilne udeležbe. Vspored se objavi pravočasno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede na računsko enoto več. Najmanjša pristojbina 40 stot. Plača se toliko.

Prodajo se stavbe ki nosijo 10% dobička. Razpolaga denarja na I. in II. vknjižbo od 4% do 6% obresti. Menjava nepremičnin z zemljišči in dvorci. — Trst, Koroš. št. 2. 86

Dva čevljarja se iščeta takoj. Trst, ulica Arcata 19. 1322

Prodaja se skoro nova enonadstropna najemniška hiša, z dobro obiskovano trgovino, blizu mesta, na Spodnjem Štajerskem, pod ugodnimi pogoji. Natančnejše pove vratar Narodnega doma v Trstu. 1301

Veliko dvokoles (biciklov) navadnih in tudi na prosti tek, malo rabljene, se prodaja prav po ceni. Naslov: Gorica, ulica Duomo št. 3. (1268)

Aleksander Pann Tapečar, Trst, ulica Chiozza št. 65. Sarejema vsakovrstno tapetarsko delo. Delo fino in trpežno. Cene zmerne. 1167

N° 4711

Nova toaletna krema proti nečisti polti, zagoreli in suhi koži. Edini izdelovalec: Ferd. Mülhens, c. kr. dvorni zalagatelj K. SLOVIJA o/R. — Podružnica: DUNAJ IV, Heumühlgasse. Dobi sav lekarnah, mirodnih in parfimerijah.

Podpirajmo „Nar. del. organizacijo“!

Žržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpelago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem in sicer:

za celo leto	kron 30
pol leta	20
četrt	2
za en mesec	6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambic ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKA ZADRUGE

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZA MARENZI
TELEFON N° 1631

D. Wenitzky-a nasledniki :: ::

ulica S. Antonio, 2.

prodajo vso opravo in iz angleškega blaga obstoječo zalogo v celem ali en detail po jako znižanih cenah.

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi

Avtorizovana delavnica za električno napeljavo

TRST, Largo Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto

Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strelovodov.

Popolne napeljave električne luči.

Motori in električna vetrila. — Postavljanje svetilk itd.

Aparati baterije in potrebščine za električno zdravljenje.

Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

Prodajalnica manifakturnega blaga

E. RUDAN

Trst, ulica Ponterosso št. 10

VELIKA IZBERA

volnenega in platnenega blaga, zgotovljenega in svilenega perila za moške in ženske.

Lanena in tkanena pogrinjala trliž, zavese in pregrinjala, robei, moderei, ovratniki, ovratnice, pletenine, nogovice in druge potrebščine.

:: PO NAJZMERNEJŠIH CENAH ::

Prodaja se obešala, postelje, opravo za spalno sobo naj-finejega dela, kuhinjsko opravo „Secession“, mozaično umetniško mizico, vredno 1200 K. — Izvršuje naročbe vsake vrste. Mizar, Trst, ulica Cereria št. 2.

GUERINO MARCON

:: ulica Jivarnella št. 3. ::

Priporočajo svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Posiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu Trsta in okolice, da sem odprl svojo prodajalnico

klobukov in kap

katero bom prodajal po ugodnih cenah. Imel bom v zalogi vedno

:: dobro in fino blago. ::

Priporočam se za obilen obisk ter bilježim spoštovanjem

Matej Schmidt

Trst — ulica Barriera vecchia št. 31.

HOTEL

Pri zlatem jelenu

v GORICI.

Ugodna lega sredi trgovskega dela mesta. — Nad 40 na novo opremljenih sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, obširen vrt, veranda, klubove sobe, kegljišče. Izborna kuhinja. — Plzensko in Puntigamsko pivo. — Raznovrstna namizna vina in v butelkah.

Za preč. duhovščino separatna soba na razpolago. Za mnogobrojen obisk se toplo priporočajo udani **A. DEKLEVA.**

V novem skladišču pohištva

Romeo Savio

Trst, ulica Giuseppe Parini št. 12.

je na izbero

pohištvo vsake vrste,

popolne sobe, slike in zrcala

po najzmernejših cenah.

Kranjsko zelje

v glavah, kakor tudi

krompir

ima več vagonov ceno na prodaj

ALBIN ANŽIČ, Ljubljana

KJIGOVEZNICA

Tovarna trgovskih registrov

Gustavo Tassini & Figlio

Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanit

Michele Zeppar, Trst

ulica S. Giovanni št. 6 in 12

Podružnica v Zadru

SKLADIŠČE in avtorizovana delavnica

majoličnih peči

lastnega izdelka.

Bogata izbira plošč za kopelji

in kuhinje.

Najboljša reklama za trgovce

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh

so „MALI OGLASI“ v „Edinosti.“